

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501

Ügyszám: 296/2009/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

261/2009. (IX. 9.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) a **budapesti lakos** panaszos¹ 2009. április 15-én előterjesztett **panaszát** a 2009. szeptember 9-én – dr. Féja András és dr. Kádár András Kristóf testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a BRFK XV. Kerületi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben alapjogot csekély mértékben sértő intézkedésre került sor.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

Balogh Lajos, a vele szemben április 14-én foganatosított rendőri intézkedés miatti panaszát 2009. április 15-én a BRFK Panaszügyi Csoportjánál terjesztette elő. Kérte, hogy azt a Testület vizsgálja ki. A panasz a Testülethez a BRFK Hivatala, majd az ORFK Ellenőrzési Szolgálat útján érkezett, 2009. május 22-én.

I.

A panaszos előadta, hogy a szomszédságában lévő egyik ház évek óta lakatlan, de riasztó berendezéssel van ellátva. A riasztó hetenként két-háromszor „vakot riaszt”, rövidebb-hosszabb ideig éles sípoló hangot hallat. Előfordult olyan eset is, hogy több órán át szólt megszakítás nélkül. A háztulajdonos kilétét, elérhetőségét a környéken

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszosok személyes adatait töröltük.

senki nem ismeri. Április 14-én négyszeri vakriasztás után a panaszos 16 óra körül felhívta a 112-es segélyhívót, s előadta a körülményeket. 21 órakor két rendőr kereste fel, akiknek elmondta a történetet, majd kérésükre megmutatta a mintegy 100 méterre lévő házat. Ott egy robogóval közlekedő emberrel találkoztak, akiről kiderült, hogy a kérdéses ház tulajdonosa. Elismerte a riasztások tényét, „exkuzálta” magát az okozott kellemetlenségekért, ígérte, hogy rendbe hozatja a riasztót. A rendőrök elkérték a „személyiét”, kiírták belőle az őket érdeklő adatokat, majd a panaszoshoz fordultak és a rangidős kérte a születési idejét és anyja nevét. Kérdésére, hogy neki, mint panaszosnak, miért kell ezt szolgáltatnia, azt válaszolták, hogy az azonosíthatósága érdekében van ezekre szükségük. A panaszos közölte, hogy nincs nála igazolvány, kérte, hogy kísérjék vissza a lakásához. A rendőr megelégedett az adatok bemondásával is, de figyelmeztette a panaszost, hogy ha azok közlését megtagadja, bevihetik a rendőrkapitányságra. A panaszos ettől a lehetőségtől megijedt és közölte a szükséges adatokat, majd kérte az intézkedő rendőr azonosító jelvéyszámát „amit azonnal meg is mutatott” de a panaszos azt memorizálni nem tudta. Előadta, hogy a késő este történt intézkedés során fenyegetettnek érezte magát és ezért közölte a kért adatokat, amelyekre szerinte a rendőrnek szüksége nem volt, hiszen nevét és lakcímét már ismerte.

II.

A Testület titkárságának felhívására a rendőrség megállapította, hogy a panaszossal bejelentése alapján B.T. r. hadnagy a BRFK XV. kerületi Rendőrkapitányság beosztottja intézkedett. Az eseményről utólag, 2009. június 4-én írt jelentése augusztus 4-én érkezett a Testülethez. A jelentésben olvasható, hogy B. T. hadnagy a már ismert napon 21 óra 50 perc körüli időben, a kerületi ügyelet utasítására ment a panaszos szomszédjának címére, mert onnan arról érkezett bejelentés, hogy egy háznak szól a riasztója.

A megjelölt címen lakó panaszos elmondta, hogy a hátsó kertszomszédságukban lévő ház riasztója többször folyamatosan szól. A panaszos a rendőrt a Kolozsvár u. 43. számú házhoz vezette. A riasztóegység ekkor nem adott jelzést. Időközben egy robogóval érkezve megjelent a ház tulajdonosa, aki elmondta, hogy betörés nem történt, a riasztó rendszerhiba miatt szólalhatott meg. A biztonsági rendszerben nemrég ki is cseréltek egy alkatrészt, ami a meghibásodás okozója lehetett. A rendőr kérdésére határozottan állította, hogy betörés nem történt. A panaszos közben szóváltásba keveredett a tulajdonossal, sérelmeit sorolta a hibás riasztó miatt (lánya a vizsgájára készülve nem tudott tanulni, de más alkalmakkor is elviselhetetlen zaj volt, stb.) A panaszos kérte, hogy a rendőrség tegyen valamit az oktan zajkeltés megszüntetésére. A rendőr közölte, hogy a riasztó zaja nem minősül csendháborításnak, mert ahhoz, annak nyilvánvalóan indokolatlannak kell lennie. A „probléma rendezése érdekében” ajánlotta a feleknek, hogy cseréljenek telefonszámot és így tarthatják a kapcsolatot a továbbiakban.

A jelentés szerint: „a továbbiakban szükségessé vált a helyszínen tartózkodó személyek igazoltatása és körözési nyilvántartásban történő ellenőrzése, a Budapest Rendőr-főkapitányának utasítása, a 30/2007. (IX. 26.) számú BRFK Vezetői

Intézkedés 26. pontja alapján. A igazoltatást az Rtv. 29. §., illetőleg a Rendőrség Szolgálati Szabályzatának 38. §-a szerint hajtottam végre.”

A tulajdonos a rendőr kérésére átadta igazolványát, a panaszos viszont felháborodva kérdezte, hogy milyen alapon történik az igazoltatás. A rendőr közölte, hogy ez kötelessége és ismételten megkérte, hogy igazolja magát. A panaszos arra hivatkozott, hogy személyi igazolványa nincs nála, azt a lakásán hagyta. A rendőr ekkor megkérte, hogy közölje adatait, amiket ellenőriz a személynyilvántartásban, majd rutinszerűen a körözési nyilvántartásban és ezzel az intézkedést befejezi. A panaszos a kérésnek nem tett eleget és személyazonosságának igazolására nem mutatott hajlandóságot. Ekkor figyelmeztette, hogy ha nem igazolja magát, a törvény szerint lehetőség van a kerületi rendőrkapitányságra történő előállításra, adatai megállapítása és szabálysértés miatt, de ismételten megkérte, hogy bementés alapján igazolja magát, az intézkedés mielőbbi befejezése érdekében. Ez után a panaszos már közölte adatait és a nyilvántartásban való ellenőrzés megtörtént. B. T. hadnagy az együttműködést megköszönve közölte, hogy az intézkedést befejezte. Ekkor a panaszos kérte a jelvényt, mire a hadnagy közölte nevét, jelvényt és beosztási helyét, tájékoztatta a panasztételi lehetőségekről is. A panaszos mindezt tudomásul vette, további kérdése, megjegyzése nem volt. A rendőr az intézkedést az ügyeletes tisztnak jelentette.

III.

A rendőr jelentésében hivatkozik Budapest Rendőr-főkapitányának 30/2007. (IX. 26.) BRFK intézkedésére, amelynek 26. pontja alapján szerinte szükséges volt a helyszínen tartózkodó személyek igazoltatása és körözési nyilvántartásban történő ellenőrzése. A rendőr által említett, a rendőri korrupció megelőzésével, a személyi állomány fegyelmi helyzetének javításával kapcsolatos feladatokról szóló BRFK Intézkedés 26. pontja a következőket rendel: „A közterületi szolgálatot ellátóknak igazoltatás és közlekedésrendészeti intézkedés során minden esetben az ügyeleti szolgálatokon keresztül ellenőrizniük kell, hogy az intézkedés alá vont szerepel-e a körözési nyilvántartásban”

A rendőr által, intézkedésének jogalapjaként megjelölt további jogszabályhelyek: a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 29. § (1) bekezdése és a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló a 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet 38. §-a.

Az Rtv. 29. § (1) bekezdése határozza meg, hogy a rendőr kit igazoltathat. E szerint: „A rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.”

A Szolgálati Szabályzat 38. §-ának (1) bekezdése a következőket tartalmazza: „Az igazoltatás során a rendőr elkéri az igazoltatott személyazonosító igazolványát vagy

egyéb, a személyazonosságot hitelt érdemlően igazoló okmányát. Ha az okmány valódisága kétséges, a rendőr ellenőrző kérdéseket tehet fel. Felszólítja az igazoltatott személyt adatainak bemondására, a bemondott adatokat az okmánnyal összehasonlítja. Az intézkedés során minden esetben ellenőrizni kell az igazoltatott személy és a bemutatott okmány adatait a Schengeni Információs Rendszerben (SIS), a körözési információs rendszerben, illetőleg - szükség szerint - a személyi adat- és lakcímnnyilvántartásban, vagy az okmány-nyilvántartásban.

A törvény szerint tehát a rendőr azt igazoltathatja, akinek a személyazonosságát a jogszabályban felsoroltak közül valamilyen célból meg kell állapítani.

A rendőri jogértelmezéssel szemben, a Testület álláspontja az, hogy a panaszos igazoltatása nem jogszerűen történt. Ugyanis, a panaszos személyazonossága már ismert volt, nevét és lakcímét az ügyeletes tiszttel közölte, s ezeknek az adatoknak valós voltát igazolta az a tény, hogy a rendőr őt, az ügyelettől kapott információ alapján meg is találta. A rendőri intézkedés végrehajtásához további személyes adatokra nem volt szüksége.

A Testület álláspontja szerint a rendőr, a főkapitányi utasítás előírását, az Rtv. és a szolgálati szabályzat rendelkezéseit tévesen értelmezte. Az intézkedés befejezése előtt lényeges (esetleg fő-) feladatának tartotta, hogy a jelenlévőket a körözési nyilvántartásban ellenőrizze. Ehhez szüksége volt személyazonossági igazolványokra, illetve közelebbi adatokra, amelyeket – a panaszos esetében bemondás alapján is – hajlandó volt elfogadni az ellenőrzés alapjául.

Ebben az esetben tehát az igazoltatás (vagy az adatok bemondása) csupán nélkülözhetetlen „kelléke” volt a körözési nyilvántartásokban való ellenőrzésnek.

Ez a sajátos értelmezés jogszabálysértéshez vezetett, az intézkedő rendőr feleslegesen és jogalap nélkül követelte a panaszos személyi adatainak bemondását, jogsértő módon ismerte meg és kezelte személyes adatait.

A Testület ezért megállapítja, hogy az intézkedő rendőr – az eset összes körülményére tekintettel – csekély fokban ugyan, de megsértette a panaszosnak a személyes adatok védelméhez való alapjogát.

Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. Törvény 59. §. (1) bekezdése szerint: „A Magyar Köztársaságban mindenkit megillet a jóhírnévhez, a magánlakás sérthetlenségéhez, valamint a magántitok és a személyes adatok védelméhez való jog”.

A fentiek alapján a Testület a rendelkező részben írtak szerint alakította ki állásfoglalását.

Budapest, 2009. szeptember 9.

Dr. Kaltenbach Jenő

elnök,
előadó testületi tag

Dr. Juhász Imre

elnökhelyettes,
testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra

testületi tag

Független Rendészeti Panasztestület